

عملیات حسابداری در موسسات بازرگانی

پاسخ تشریحی پرسش های چهارگزینه ای

۱-گزینه (الف) صحیح است. خرید خالص تفاضل حساب خرید و حساب های برگشت از خرید و تخفیفات نقدی خرید می باشد و به عنوان یک حساب مجزا در حساب های دفتر کل مورد استفاده قرار نمی گیرد .

۲-گزینه (د) صحیح است . تخفیفات تجاری از کل مبلغ فاکتور یا صورت حساب کسر می شود و در دفاتر خریدار و فروشنده ثبت نمی گردد.

۳-گزینه (ب) صحیح است. حساب برگشت از فروش و تخفیفات حسابداری است که برای ثبت کالاهای برگشتی و یا تخفیفات اعطایی بابت عیب و نقص کالا مورد استفاده قرار می گیرد. این حساب به عنوان یک حساب کاهنده فروش بوده ولذا ماهیت آن بدهکار می باشد .

۴-گزینه (ج) صحیح است. حساب تخفیفات نقدی خرید یک حساب کاهنده خرید بوده و هنگام پرداخت مبلغ فاکتورهای خرید در دوره تخفیف بستانکار می شود .

گزینه (الف) صحیح است .

مبلغ فروش خالص $450,000 - (30,000 + 20,000) = 400,000$

مبلغ تخفیف $400,000 \times 0.2 = 80,000$

مبلغ دریافتی $400,000 - 80,000 = 320,000$

۶- گزینه (د) صحیح است. به توضیحات سوال ۳ رجوع شود.

۷- گزینه (ب) صحیح است. هنگام برداشت اثاثه خریداری شده به فروشنده حساب اثاثه بستانکاری شود. لازم به توضیح است که حساب برگشت از خرید و تخفیفات صرفاً هنگام برگشت کالای خریداری شده (و نه دارایی ثابت خریداری شده) بستانکار می گردد.

۸- گزینه (الف) صحیح است. لازم به توضیح است کالاهایی که صاحب حساب موسسه بدون پرداخت پول برای مصارف شخصی از موسسه متعلق به خود بر می دارد به بده کار حساب برداشت و بستانکار حساب خرید منظور می شود .

۹- گزینه (ج) صحیح است. در سیستم ثبت دائمی موجودی کالا، تمامی خریدها و فروش ها در یک به نام موجودی کالا ثبت می شود. بدین ترتیب که هنگام خرید کالا، حساب موجودی کالا بدهکار و هنگام فروش کالا، حساب مذکور معادل بهای تمام شده کالای فروخته بستانکار می گردد.

۱۰- گزینه (ج) صحیح است. طبق اطلاعات مسئله، موجودی کالای اول دوره و همچنین ۴۵۰ واحد از محل خریدهای اول و ۳۰۰ واحد از محل خریدهای دوم به فروش رسیده است، بنابراین تعداد موجودی پایان دوره برابر است با:

موجودی کالای پایان دوره از محل خرید های اول $۱,۵۰۰ - ۴۵۰ = ۰۵۰,۱$

موجودی کالای پایان دوره از محل خریدهای دوم $۱,۲۵۰ - ۳۰۰ = ۹۵۰$

موجودی کالای پایان دوره از محل خریدهای اول $۱,۰۵۰ \times ۲۱۵ = ۲۲۵,۷۵۰$

موجودی کالای پایان دوره از محل خریدهای دوم $۹۵۰ \times ۲۳۰ = ۲۱۸,۵۰۰$

- ▶ ۱۱- گزینه (ب) صحیح است.
- ▶ میانگین موزون بهای تمام شده هر واحد /؟؟
- ▶ بهای تمام شده موجودی کالای پایان دوره $۲,۰۰۰ \times ۲۱۵ = ۴۳۰,۰۰۰$
- ▶ ۱۲- گزینه (د) صحیح است.
- ▶ موجودی کالای پایان دوره از محل خریدهای دوم $۱,۲۵۰ \times ۲۳۰ = ۲۸۴,۵۰۰$
- ▶ موجودی کالای پایان دوره از محل خریدهای اول $۷۵۰ \times ۲۱۵ = ۱۶۱,۲۵۰$
- ▶ ۱۳- گزینه (الف) صحیح است.
- ▶ موجودی کالای پایان دوره از محل موجودی کالای اول دوره $۱,۲۵۰ \times ۲۰۰ = ۲۵۰,۰۰۰$
- ▶ موجودی کالای پایان دوره از محل خریدهای اول $۷۵۰ \times ۲۱۵ = ۱۶۱,۲۵۰$

نوع حساب	افزایش	کاهش	مانده حساب
خرید	بدهکار	بستانکار	بدهکار
فروش	بستانکار	بدهکار	بستانکار
موجودی کالا	بدهکار	بستانکار	بدهکار
برگشت از خرید و تخفیفات	بستانکار	بدهکار	بستانکار
برگشت از فروش و تخفیفات	بدهکار	بستانکار	بدهکار
تخفیفات نقدی خرید	بستانکار	بدهکار	بستانکار
تخفیفات فروش	بدهکار	بستانکار	بدهکار
هزینه حمل کالای خریداری شده	بدهکار	بستانکار	بدهکار
هزینه حمل کالای فروش رفته	بدهکار	بستانکار	بدهکار

مسئله 8-2 ▶

ه	د	ج	ب	الف	
۵۵۵	۴۴۴	۳۳۳	۲۲۲	۱۱۱	شماره فاکتور
۱۳×۱/۹/۷	۱۳×۴/۸/۱	۱۳×۸/۶/۱	۱۳×۵/۴/۱	۱۳×۱/۳/۱	تاریخ فاکتور
ریال ۲۰۰,۰۰۰	ریال ۲۵۰,۰۰۰	ریال ۲۰۰,۰۰۰	ریال ۲۰۰,۰۰۰	ریال ۱۰۰,۰۰۰	قیمت مندرج در فهرست قیمت ها
۲۰ درصد	۲۰ درصد	۱۰ درصد	۱۵ درصد	۱۰ درصد	تخفیف تجاری
ریال ۱۶۰,۰۰۰	ریال ۲۰۰,۰۰۰	ریال ۱۸۰,۰۰۰	ریال ۱۷۰,۰۰۰	ریال ۹۰,۰۰۰	قیمت خرید
ن/۳-۳۰/۱۰	ن/۲-۳۰/۱۵	ن/۳-۳۰/۱۰	ن/۲-۴۵/۱۵	ن/۲-۳۰/۱۰	شرایط خرید
۱۳×۱/۹/۱۷	۱۳×۱/۹/۴	۱۳× ۱/۶/۱۸	۱۳× ۱/۴/۲۰	۱۳× ۱/۳/۹	تاریخ پرداخت
ریال ۱۵۵,۲۰۰	ریال ۲۰۰,۰۰۰	ریال ۱۷۴,۶۰۰	ریال ۱۶۶,۶۰۰	ریال ۸۸,۲۰۰	مبلغ پرداخت شده

► (۱) قیمت خرید پس از کسر تخفیف تجاری برابر است با :

$$100,000 \times (1 - 0.10) = 90,000 \quad \blacktriangleright$$

(۲) با توجه به این مبلغ فاکتور در دوره تخفیف پرداخت شده است داریم:

$$90,000 \times (1 - 0.2) = 72,000$$

(۳) قیمت خرید پس از کسر تخفیف تجاری برابر است با :

$$200,000 \times (1 - 0.15) = 170,000$$

(۴) با توجه به این مبلغ پرداخت شده (۱۶۶,۶۰۰) معادل ۲ درصد (۳,۴۰۰ ریال) کمتر از قیمت خرید (۱۷۰,۰۰۰ ریال) می باشد، می توان نتیجه گرفت که فاکتور طی دوره تخفیف (یعنی حداکثر ۱۵ روز بعد از تاریخ فاکتور) پرداخت شده است .

(۵) با توجه به این که قیمت خرید (۱۸۰,۰۰۰ ریال) معادل ۹۰ درصد قیمت فهرست کالا (۲۰۰,۰۰۰ ریال) می باشد، می توان نتیجه گرفت که تخفیف تجاری معادل ۱۰ درصد بوده است.

▶ (۶) با توجه به این که مبلغ فاکتور در دوره تخفیف پرداخت شده است ، داریم:

$$180,000 \times (1 - 0.3) = 124,600 \quad \blacktriangleright$$

▶ (۷) با توجه به این که قیمت خرید (۲۰۰,۰۰۰ ریال) معادل ۸۰۲ درصد قیمت فهرست کالا (۲۵۰,۰۰۰ ریال) می باشد، می توان نتیجه گرفت که تخفیف تجاری معادل ۲۰ درصد بوده است.

▶ (۸) با توجه به این مبلغ پرداخت شده (۲۰۰,۰۰۰ ریال) برابر با قیمت خرید (۲۰۰,۰۰۰ ریال) می باشد، می توان نتیجه گرفت که فاکتور پس از دوره تخفیف (و حداکثر ۳۰ روز بعد از تاریخ فاکتور) پرداخت شده است .

▶ (۹) با توجه به این که قیمت خرید ۱۶۰,۰۰۰ ریال و تخفیف تجاری معادل ۲۰ درصد بوده است، لذا داریم:

$$X \times (1 - 0.2) = 160,000 \rightarrow X = 200,000 \quad \blacktriangleright$$

- ▶ (10) با توجه به این که مبلغ پرداخت شده (155,200 ریال) معادل 3 درصد (4,800 ریال) کمتر از قیمت خرید (160,000 ریال) می باشد و فاکتور طی مدت 10 روز پرداخت شده است، می توان نتیجه گرفت که دوره تخفیف 10 روزه بوده و مبلغ تخفیف 3 درصد بوده است .

▶ مسئله 3-8

▶ الف- خرید کالا با شرط ن/30-2/10

▶ ب- خرید ائانه اداری در ازای صدور چک

▶ ج- دریافت چک از فروشنده ائانه بابت تخفیف نسبت به ائانه خسارت دیده

▶ د- فروش کالا با شرط ن/45-2/15

▶ ه- اعطای تخفیف به علت عیب و نقص کالای فروخته شده

و- برداشت کالا توسط صاحب موسسه برای مصارف شخصی

ز- پرداخت بدهی ناشی از خرید نسبه کالا در دوره تخفیف

بستانکار	بدهکار
بستانکار	خرید
موجودی بانک	ائانه اداری
ائانه اداری	موجودی بانک
فروش	بدهکاران
بدهکاران	برگشت از فروش و تخفیفات
خرید	برداشت
موجودی بانک	بستانکار
فروش	استاد دریافتنی
بدهکاران	موجودی بانک
موجودی بانک	بستانکاران

شماره سند	تاریخ		شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
	15	13x1	خرید		500,000	
			بستانکاران			500,000
			بابت خرید کالا از تجارتخانه سحر با شرط ن/30-3/10			
	15		هزینه حمل کالای خریداری شده		20,000	
			موجودی بانک			20,000
			پرداخت بابت هزینه حمل کالای خریداری شده			
	17		بستانکاران		100,000	
			برگشت از خرید و تخفیفات			100,000
			بابت برگشت بخشی از کالای خریداری شده از تجارتخانه سحر			
	23		بستانکاران		200,000	
			موجودی بانک			194,000
			تخفیفات نقدی خرید			6,000
			پرداخت نصف بدهی به تجارتخانه سحر در دوره تخفیف			
	12	آذر	بستانکاران		200,000	
			موجودی بانک			200,000
			پرداخت مانده بدهی به تجارتخانه سحر پس از دوره تخفیف			

دفتر روزنامه عمومی (تجارتخانه سحر)

بستانکار	بدهکار	عطف	شرح	تاریخ	شماره سند
	500,000		بدهکاران	15	
500,000			فروش	3	
			بابت فروش کالا به فروشگاه آرزو با شرط ن/30-		
	100,000		3/10	17	
100,000			برگشت از فروش و تخفیفات		
			بدهکاران		
	194,000		بابت برگشت بخشی از کلای فروخته شده به	23	
	6,000		فروشگاه آرزو		
			موجودی بانک		
200,000			تخفیفات نقدی فروش		
			بدهکاران		
	200,000		دریافت نصف طلب از فروشگاه در دوره تخفیف	12	
			موجودی بانک		
200,000			بدهکاران	آذر	
			دریافت مانده طلب از فروشگاه آرزو پس از دوره تخفیف		

شماره سند	تاریخ	شرح	عطف	بدهکار	بستانکار
8	16	بستانکاران موجودی بانک		220,000	220,000
9	17	بابت پرداخت بخشی از بدهی‌های سال قبل بستانکاران موجودی بانک		400,000	388,000
10	19	تخفیفات نقدی خرید پرداخت بدهی به موسسه پاس پس از کسر 3 درصد تخفیف نقدی خرید موجودی بانک		200,000	300,000
11	200	بابت خرید کالا از شرکت نرگس به طور نقد هزینه حمل کالای خریداری شده موجودی بانک		15,000	15,000
12	21	پرداخت بابت هزینه حمل کالای خریداری شده اثاثه اداری بستانکاران		200,000	200,000
13	23	بابت خرید اثاثه از فروشگاه نسترن با شرط ن/30-1/10 موجودی بانک برگشت از خرید و تخفیفات دریافت تخفیف از شرکت نرگس به علت معیوب بودن بخشی از کالا		20,000	20,000
14	27	موجودی بانک تخفیفات نقدی فروش بدهکاران		686,000	700,000
15	30	دریافت طلب از فروشگاه پاسن پس از کسر 2 درصد تخفیف نقدی بستانکاران موجودی بانک اثاثه اداری پرداخت بدهی به فروشگاه نسترن پس از کسر 2 درصد تخفیف نقدی		200,000	198,000
				14,000	2,000